

संस्कृतवार्ता:

दिनाङ्क : 15.09.25

सायम् - 06:20

आदौ-मुख्यवार्ता:

- प्रधानमन्त्रिणा प्रधानमन्त्रिणा नरेन्द्रमोदिना चत्वारिंशत्सहस्र-कोटिरूप्यकाणां विकासपरियोजना: उद्घाटिताः, येषु पूर्णिया-नगरस्य विमानस्थानकं, बिहारस्य राष्ट्रिय-मखाना-बोर्ड् च अन्तर्भवन्ति।
- सर्वोच्चन्यायालयेन वक्फ-विधिं स्थगयितुं निराकृतम्, परन्तु पञ्चविंशत्यधिक द्विसहस्रतम वर्षस्य वक्फ-संशोधन-अधिनियमस्य कतिपयेषु प्रावधानेषु स्थगनं कृतम्।
- वित्तमन्त्री निर्मला सीतारामन इत्येषा अकथयत् यत् यदि आर्टिफिसियल इन्टेलिजेन्स-ए. आई. द्रुतगत्या अग्रे गच्छति तर्हि नियमाः अपि समानरूपेण चलिष्यन्ति ।
- यूनिफाइड पेमेण्ट्स् इन्टरफेस (यू पी आई) उपयोक्तारः अधुना चतुर्विंशति-होराभ्यन्तरे दशलक्षरूप्यकाणां ग्राहकाः व्यापारिभ्यः आदान-प्रदानं कर्तुं शक्नुवन्ति।

=====

प्रधानमन्त्री -बिहार:

प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी अद्य बिहारस्य पूर्णिया-जनपदात् चत्वारिंशत् सहस्र-कोटिरूप्यकाणां बहुविधविकासपरियोजनानां उद्घाटनं, शिलान्यासं च कृतवान्। जनपदस्य गुलाबबागस्य शीशाबाडी इत्यत्र जनसमूहं सम्बोधयन् प्रधानमन्त्री अवदत् यत् बिहारस्य जनानां जीवनं सुकरं कर्तुं डबलइंजन -सर्वकारः निरन्तरं कार्यं कुर्वन्स्तिती।

इतः पूर्वं अद्य नवनिर्मितस्य पूर्णिया-विमानस्थानकस्य उद्घाटने श्रीमोदी अवदत् यत्, पूर्णिया इदानीं देशस्य विमानयान-मानचित्रे आगतम् इति। एतेन विमानस्थानकेन, पूर्णिया-नगरात् देशस्य अन्येषु भागेषु अन्ताराज्यीय विमानसेवाः आरभ्यन्ते। प्रधानमन्त्री मोदी बिहारराज्ये राष्ट्रिय-मखाना-बोर्ड् इत्यस्य अपि उद्घाटनम् अकरोत्। परिषद् उत्पादनस्य नूतन-तन्त्रज्ञानस्य च विकासं प्रवर्धयिष्यति, सस्योत्पादनानन्तरं प्रबन्धनं सुदृढं करिष्यति, मूल्यवर्धनं प्रक्रियां च

प्रोत्साहयिष्यति, विपणनं, निर्यातं, ब्राण्ड-विकासं च सुकरं करिष्यति, येन बिहारस्य, सम्पूर्णे देशे च मखाना-कृषकाः लाभान्विताः भविष्यन्ति। विद्युत्क्षेत्रे प्रधानमन्त्रिणा भागलपुरस्य पीरपैती इत्यत्र चतुर्विंशतिशतं यावत् मेगावाट् तापविद्युत्-परियोजनायाः शिलान्यासः कृतः। सः कोसी-मेची-राज्यान्तर्गतं नदी-सम्पर्क-परियोजनायाः प्रथमस्य चरणस्य शिलान्यासम् अपि कृतवान्। रेल-क्षेत्रे प्रधानमन्त्रिणा अनेकासां परियोजनानाम् उद्घाटनम्, शिलान्यासं, नूतनानां रेल-यानानां ध्वजप्रदर्शनं च कृतम्।

=====

शाह-नक्सल-अभियानम्

केन्द्रीय-गृह-मन्त्री अमितशाहः अद्य अवदत् यत् सी. आर्. पी. एफ्. इत्यस्य कोबरा-बटालियन् तथा झारखण्ड-आरक्षकाणां संयुक्तदलं हजारीबाग्-नगरे नक्सल-विरोधी-कार्याचरणे महतीं सफलतां प्राप्नोत्। एकस्मिन् सोशलमीडिया-सन्देशे श्रीशाहः अवदत् यत्, कुख्यातः नक्सल-सेनापतिः सहदेव सोरेनः अस्मिन् अभियाने मारितः।

=====

सर्वोच्चन्यायालय-वक्फ् आदेशः

सर्वोच्चन्यायालयेन वक्फ्-विधिं स्थगयितुं निराकृतम्, परन्तु पञ्चविंशत्यधिक द्विसहस्रतम वर्षस्य वक्फ्-संशोधन-अधिनियमस्य कतिपयेषु प्रावधानेषु स्थगनं कृतम्। वक्फ्-रूपेण सम्पत्तिं समर्पणात् पूर्वम् कश्चन जनः पञ्चवर्षपर्यन्तं मुस्लिम-मतानुयायि भवितुमर्हति इत्येषः खण्डः स्थगितः अस्ति। सर्वोच्चन्यायालयेन निर्णयः प्रदत्तः यत् यावत् राज्यसर्वकाराः एतादृशानां नियमानां निर्धारणार्थं उचित- नियमानां निर्माणं न करिष्यन्ति तावत् अयं खण्डः स्थगितः भविष्यति इति। भारतस्य मुख्यन्यायाधीशः बी. आर्. गवई, न्यायमूर्ति आगस्टीन् जार्ज् मासिह् इत्येतयोः पीठः अन्तरीमाज्ञां घोषयन् अवदत् यत्, सः प्रत्येकस्य खण्डस्य प्रथमदृष्ट्या समाह्वान-विषये विचारं कृतवान्, तथा च सम्पूर्णं विधानं स्थगयितुं किमपि प्रकरणं न निर्मितम् इति। न्यायालयेन अवलोकितं यत् कार्यपालक-अधिकारिणः नागरिकानाम् अधिकारान् निर्णेतुं न शक्नुवन्ति, एतेन अधिकाराणां पृथक्करणस्य उल्लङ्घनं भविष्यति। न्यायालयेन एतादृशेषु

विवादित-सम्पत्तिषु तृतीयपक्षस्य अधिकारस्य निर्माणे अपि प्रतिबन्धः कृतः यावत् न्यायाधिकरणे विषये निर्णयः न भवति। न्यायालयेन वक्फ-संस्थासु मुस्लिमेतराणां समावेशनस्य उपबन्धम् अपि विचारितम् अस्ति। वक्फ-बोर्ड-मध्ये मुस्लिमेतर-सदस्यानां नामाङ्कनस्य अनुमतिः प्रदत्ता व्यवस्था न स्थगिता अस्ति।

=====

महाराष्ट्र-किरेन रिजिजू

अल्प-सङ्ख्यक-कार्यमन्त्री किरेन रिजिजूः वक्फ-संशोधन-विधेयकस्य विषये सर्वोच्चन्यायालयस्य निर्णयस्य स्वागतम् अकरोत्, इदं भारतस्य संसदीय-लोकतन्त्रस्य दृढस्तम्भः इति अवोचत्। मुम्बई-नगरे वार्ताहरैः सह वार्तालापं कुर्वन्, श्री रिजिजूः अवदत् यत् इतिहासस्य दीर्घतमस्य चर्चायाः अनन्तरं संसदा एतत् विधेयकं स्वीकृतम् इति, तथा च एतत् सम्पूर्णं मुस्लिम-समुदायान्, निर्धनान्-मुस्लिम-भ्रातृन्, महिलानां च कृते लाभप्रदं भविष्यति इति दृढीकृतवान्।

ततः पूर्वं, श्री रिजिजू इत्यमुना मुम्बई-विश्वविद्यालयस्य कलिना-परिसरस्य रिक्थ-भाषायाः तथा सांस्कृतिक-अध्ययनस्य उत्कृष्टता-केन्द्रस्य शिलान्यास-समारोहस्य अध्यक्षता कृता।

=====

सीतारामणः-ए-आई

वित्तमन्त्री निर्मला सीतारामन इत्येषा अकथयत् यत् यदि आर्टिफिसियल इन्टेलिजेन्स-ए. आई. द्रुतगत्या अग्रे गच्छति तर्हि नियमाः अपि समानरूपेण चलिष्यन्ति । सा अद्य नवदिल्ल्यां विकसित-भारतस्य तथा फ्रंटियर-टेक्-रिपोजिटरी इत्येतयोः कृते ए. आई. इत्यस्य मार्गदर्शिकायाः विषये नीति-आयोगस्य प्रतिवेदनस्य विमोचनावसरे एतत् उक्तवती। श्रीमती सीतारामन इत्येषा ए. आई. इत्यस्य द्रुतवृद्धेः विषये सावधानम् अकरोत्, यत् जनाः जागरूकाः भवेयुः, नैतिकतां न त्यजेयुः इति।

इलेक्ट्रानिक्स सूचना प्रौद्योगिकी-मन्त्री अश्विनी वैष्णवः अपि च नीति आयोगस्य सि. ई. ओ. बी. वी. आर्. सुब्रह्मण्यम् अपि अस्मिन् कार्यक्रमे भागम् अगृह्णन्। श्री वैष्णवः भविष्ये

विद्यमानासु प्रौद्योगिकीषु निपुणतां प्राप्य प्रतिभा- शृङ्खलायाः विकासस्य आवश्यकतायाः विषये अवधानं दत्तवान्।

=====

यूनिफाइड पेमेण्ट्स इन्टरफेस

यूनिफाइड पेमेण्ट्स इन्टरफेस (यू पी आई) उपयोक्तारः अधुना चतुर्विंशति-होराभ्यन्तरे दशलक्षरूप्यकाणां ग्राहकाः व्यापारिभ्यः आदान-प्रदानं कर्तुं शक्नुवन्ति, अद्यारभ्य चयनितवर्गैः व्यापारिभिः सह सत्यापितं क्रियते । चयनितवर्गेषु पी-टू-एम-व्यवहाराणां कृते एक-व्यवहार-सीमा अपि पञ्चलक्षरूप्यकाणि यावत् वर्धिता अस्ति। नेशनल पेमेण्ट्स कार्पोरेशन ऑफ इण्डिया (एन. पि. सि. आई.) इत्यनेन गतमासे प्रसारिते परिपत्रके सूचितं यत् प्रति-व्यवहारस्य सीमा पञ्च लक्षरूप्यकाणि यावत् वर्धितास्ति।

=====

ऋतु विभागः

भारत-ऋतु-विभागेन कोङ्कण, गोवा, बिहार, उत्तरप्रदेशं च समेत्य पूर्वोत्तरभारते अतिवृष्टेः पूर्वानुमानं प्रकटितम् अस्ति। अद्य मध्यमहाराष्ट्रे, मराठवाडायां, उपहिमालयीय पश्चिमबङ्गे, उत्तराखण्डे च एतादृश्यः एव परिस्थितयः प्रचलन्ति। अद्य मुम्बईनगरस्य दादर, अन्धेरी, कुर्ला, बान्द्रा इत्यादिषु अनेकेषु भागेषु प्रचण्डवृष्ट्या जलमग्नानन्तरं यातायातः बाधितः अभवत् ।

=====

बाम्बे-उच्चन्यायालयः

बाम्बे-उच्चन्यायालयस्य मुख्यन्यायाधीशः चन्द्रशेखरः अद्य मुम्बई-नगरस्य राजभवने महाराष्ट्रस्य राज्यपालत्वेन आचार्यदेवव्रतं शपथं ग्रहणं कारितवान्। आचार्यदेवव्रतः संस्कृतभाषायां शपथं स्वीकृतवान्। सः राज्यस्य द्वाविंशतितमः राज्यपालः अस्ति। सः भारतस्य उपराष्ट्रपतिरूपेण निर्वाचितस्य सी पी राधाकृष्णनवर्यस्य स्थाने राज्यपालः अभवत्।

।इति वार्ताः ॥